

Llau Pen

Head Lice

Rydym wedi cael achos o lau pen yn yr ysgol. A fydddech gystal â chymryd y camau priodol ym mhob teulu.

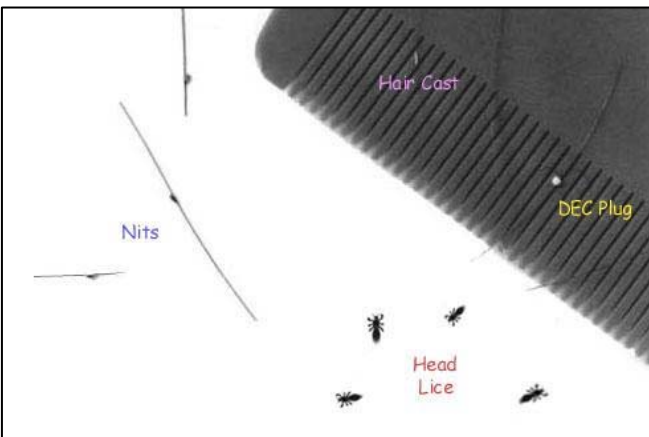
Rydym wedi cael achos o lau pen yn ail godi yn yr ysgol. Yn y dyddiau yma nid yw nyrsus ysgol yn archwilio penau plant nac yn cynnig arweiniad ar ddelio a'r broblem. Mae'r cyfrifoldeb felly yn disgyn ar y cartref i gadw golwg ac i ddileu'r broblem. Pan fydd rhieni yn rhoi gwybod i ni fod llau pen ar blentyn fe fyddwn yn rhoi gwybodaeth i holl rieni'r dosbarth am y digwyddiad. Pan gewch un o'r llythyrau hyn byddwn yn disgwyl i chi archwilio penau eich plentyn **a gweddill y teulu**.

Mae'n rhaid i bawb gyd-weithio i ddileu'r broblem. Os na fydd hyn yn digwydd fe fydd y llau yn ail ledaenu.

- Nid yw llau pen yn beryglus ac nid ydynt yn lledu haint – ond meant yn ddiflas iawn
- Mae llau pen yn hoffi gwallt glân a budr fel ei gilydd
- Mae pawb yn gallu cael llau pen ond meant yn fwy cyffredin ymhlith plant am eu bod yn fwy tebygol o gyffwrdd pen wrth ben.
- Maent yn fwy tebygol ymhlith genethod am eu bod yn fwy tebygol o gyffwrdd penau wrth weithio a chwarae na bechgyn.

Dyma ychydig wybodaeth all eich helpu wrth chwilio am lau pen a'u trin.

<p>1. Trosoglwyddo: Mae'r lleuen yn treulio i diwrnod yn mynd o ben i ben, yn bwyta yn lle bynnag mae eisiau.</p> 	<p>2. Dodwy wyau: Mae'r fenyw yn dodwy wyau. Mae'n dasg anodd: gludo wy i flewyn o'r gwallt yn agos iawn i'r croen i gadw yn gynnes. Fel arfer mae'n gwneud hyn yn y nos pan mae'r pen yn llonydd. Mae'n dodwy rhyw 7-8 wy bob nos.</p> 	<p>3. Cymharu: Fel arfer mae'r fenyw yn cymharu rhwng dodwy pob wy.</p> 	<p>4. Deoriad: Cymer wy 7-10 diwrnod i ddeor. Pan mae'r lleuen yn barod i ddeor nid yw'r pen ar yr wy yn ddigon mawr. Felly mae'n anadlu aer i mewn yn sydyn fel y gall chwyddo i fyrstio'r wy. Mae'r wy gwag yn cael ei adael ar y gwallt ac yn disgleirio'n wyn.</p>
<p>5. Diod cyntaf: Caiff y lleuen newydd ei ddiod cyntaf o waed. Mae'n pigo croen ac yn bwydo rhyw 5 gwaith y diwrnod.</p> 	<p>6. Bwrw croen: Mae'r lleuen ifanc yn bwrw ei croen 3 gwaith cyn dod yn oedolyn (yna bydd bron yr un maint â phen matsien)</p> 	<p>7. Cyfle: Mae'r lleuen rwan eisiau teithio o ben i ben a chyfarfod ffrindiau newydd!</p> 	<p>8. Henaint: Gall lleuen fyw am 40 diwrnod.</p>

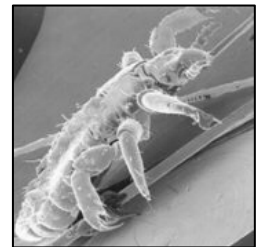

Byddwch angen crib mân. Dyma fyddwch yn ei weld wrth gribo gwallt eich plentyn.

Cysylltwch a'r fferylllydd neu'r meddyg teulu am wybodaeth sut i drin llau pen.

Mae mwy o wybodaeth ar gael ar:

<http://www.medinfo.co.uk/conditions/headlice.html>
<http://www.headlice.org/faq/index.htm>

Llau Pen

Head Lice

We have had an occurrence of head lice in the school. Please take these necessary steps.

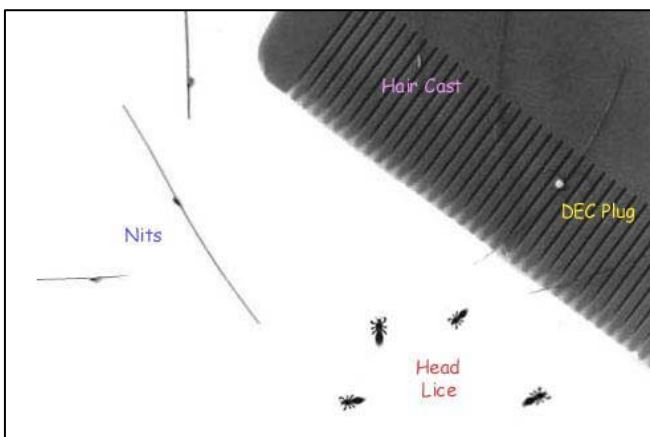
We have received information that there has been a recurring infestation of head lice in one of our classes. As the school nurse no longer checks or assists it is the responsibility of the home to eliminate the problem. When we are informed that there has been an occurrence of head lice in school we immediately inform the parents of the class. When you receive one of these letters we expect every parent to check their child **and family members** for head lice.

Everyone must respond to eradicate the problem. If this does not happen the problem recurs. Here are some basic facts that may assist you whilst dealing with head lice.

- Head lice are not dangerous and do not spread diseases.
- Head lice do not differentiate between clean and dirty hair.
- Anyone can catch head lice though they are more prevalent amongst children because they are more likely to make head to head contact.
- They are more prevalent amongst girls as they are more likely than boys to make head to head contact during work and play.

Here is some information that may assist you to detect head lice.

 <p><i>Transfer: The head louse spends its day wandering from head to head, feeding where it wants.</i></p>	 <p><i>Lays eggs: The female lays eggs. It's an intricate task, gluing an egg to a hair, very near to or touching the scalp to keep warm. She usually does it at night when her host is still. She tries to make it blend with the surroundings, and will lay 7 or 8 each night.</i></p>	 <p><i>Mating: The female usually mates between laying each egg.</i></p>	 <p><i>Hatching: Each egg takes 7-10 days to hatch. When the louse is ready to hatch, the plug at the end of the egg is too small, when removed for the louse to get out. So it gulps in air, passes it through the body until the louse, under pressure 'pops' out of the egg. The empty eggshell (the nit) is left on the hair and is now gleaming white.</i></p>
 <p><i>First drink: The newly hatched louse has its first drink of blood. It pierces the skin and feeds five times a day.</i></p>	 <p><i>Moulting: The young louse moults three times before becoming an adult (and will then be just under match-head size)</i></p>	 <p><i>Opportunity: Now an adult all a louse wants to do is travel (from head to head) and meet new friends!</i></p>	 <p><i>Old age: If it lives that long, it will die of old age at about forty days.</i></p>

You will need a fine tooth comb. This is what you might see whilst combing your child's hair.

Contact your local pharmacy or doctor for information about treating head lice.

You will find further information on websites such as:

- <http://www.medinfo.co.uk/conditions/headlice.html>
- <http://www.headlice.org/faq/index.htm>

